

VÁDIRAT

AZ ORBÁN-KORMÁNY ANTI-DEMOKRATIKUS MAGATARTÁSA ELLEN

kiadja

A Kanadai Magyar Demokratikus Charta

copyright 2011. Október 23

Húsz évvel a berlini fal leomlása után több, az egykori szovjet birodalomhoz tartozó közép- és kelet-európai országban veszélyben a demokrácia. Erre nem más, mint Václav Havel, a kommunista diktatúra elleni küzdelem egyik legismertebb harcosa, a demokratikus cseh Köztársaság első elnöke már 2009-ben felhívta a figyelmünket a hamburgi *Die Zeit* napilapnak adott interjújában. Havel szerint e térségben több jel is utal az önkényuralmi kormányok új formájának kialakulására. *„Olyan kormányokról van szó, amelyek rendkívül kifinomult módszereket alkalmaznak”*--hangoztatta a volt elnök. *„Minden demokratikusan zajlik. Működik a parlament, vannak választások, és vannak politikai pártok. Ugyanakkor olyan hálózatok működnek, amelyekben a hatalmon lévők, az igazságszolgáltatás, a titkosszolgálatok és a rendőrség szoros kapcsolatban állnak egymással”*. Havel emlékeztetett arra, hogy Oroszországban rendre tisztázatlan körülmények között gyilkolnak meg olyan újságírókat, akik bírálják a fennálló rendszert. A többiek azután többnyire már nem mernek bírálni.

Magyarországgal kapcsolatban Havel és több száz, a kommunizmus elleni harcban ismertté vált közép-európai politikus és értelmiségi személy 2011 elején egy felhívást intézett az Európai Unió felé (lásd: www.iprotect.hu): *Súlyos veszélybe került a szabadságban egyesült Európa célkitűzése. Megtörtént az, amit az Európai Unió hivatott megakadályozni, és amit sokan elképzelhetetlennek tartottak: az Unió határain belül a 2004 óta tagállam Magyarországon, felszámolták a liberális demokráciát. Mindössze húsz évvel a kommunizmus bukása után Magyarország egyébként demokratikusan megválasztott kormánya, visszaélve a törvényhozási többségével módszeresen leépíti a demokrácia fék- és ellensúlyrendszerét, eltörli az alkotmányos korlátokat és a kormányzó párt uralma alá hajtja az összes hatalmi ágat, a független intézményeket és a sajtót ... Az alapjogok megtagadása egy országban minden európai polgárt megaláz. Ha akár egyetlen nemzet bizalma is megrendül az iránt, hogy Európa képes megvédeni a demokráciát, az a „demokrácia deficit” újabb vádjához és végül Európa demokratikus küldetésének globális kétségbevonásához vezet. Felszólítjuk tehát Európa parlamenti képviselőit, biztosait, kormányait és pártjait, hogy állítsanak fel világos normarendszert a demokratikus értékek--a pluralizmus, a szólásszabadság, az egyéni jogok, a hatalmi ágak elválasztása, az igazságszolgáltatás függetlenségét--tisztelőben tartására. Az európai intézményeknek képessé kell válniuk arra, hogy megnevezzék és megszegyenyítsék a normák áthágóit, s így nemzeteink továbbra is az Unióhoz fordulhassanak iránymutatásért a szabadságjogok megőrzéséért vívott mindennapi harcukban.*

A Kanadai Magyar Demokratikus Charta a Magyarországon bejegyzett Magyar Demokratikus Charta kanadai szövetségeseiként, ez egykori cseh elnök és a kommunista diktatúra elleni harcban kitüntetett szerepet játszó közép-európai demokratikus ellenzék harcosainak hívó szavaira jött létre 2011. októberében, az 1956-os szabadságharc 55-ik évfordulója alkalmából. Bátorítani és mobilizálni szeretnénk a demokrácia barátait, védelmezőit a Magyarországon és Közép-Európában egyre merészebben terjeszkedő antidemokratikus megnyilvánulásokkal szemben. Vádiratunk tényekkel és adatokkal hívja fel a figyelmet a magyar demokrácia válságára, az Orbán-kormány által kiépített többségi diktatúra pilléreire, az univerzális demokratikus elvek sárba tiprására Magyarországon. A vádirat nem Magyarországot, nem a magyar népet, hanem az Orbán-kormányt bírálja, minősíti. Tudatosan vállalt célunk, hogy „megnevezzük és megszegyenítsük” az univerzális normák sárba tipróit – egy olyan kormányt, amely anti-demokratikus magatartása mellett az Európai Unióban és az Észak-atlanti Szövetségben képviseli hazánkat. Felkérjük e vádirat olvasóit, hogy nevükkel, aláírásukkal csatlakozzanak hozzánk. Kérjük, hogy jelezzék és indokolják, ha bármilyen, a tényekkel ellentétes állítást találnak dokumentumunkban. E vádirat hitelessége, tényekre alapozott megcáfolhatatlansága mindnyájunk közös érdeke.

Háttér

John Adams, az amerikai demokrácia egyik alapító atyja, az Egyesült Államok második elnöke szerint *“a demokrácia nem egy tartós rendszer. A demokráciák általában elpazarolják, felélik, végső soron, meggyilkolják önmagukat. Még nem volt olyan demokrácia, mely előbb utóbb ne lett volna öngyilkos”* (John Adams levele John Taylor-hoz, 1814. április 15). Vádiratunk az Orbán kormány magyar demokráciával szembeni merényletére óhajtja felhívni a figyelmet.

Alexis de Tocqueville a *Demokrácia Amerikában* című könyvében (1835-1840) szintén figyelmeztetett arra, hogy a despotizmus, vagyis a diktatúra nagyon is reális veszély a demokráciákra nézve, mivel a népszuverenitás bármikor átfordulhat a többség diktatúrájába. A parlamenti többség, a népszerűség önmagában nem garancia vagy biztosíték arra, hogy a többség támogatását élvező hatalom demokratikus módszerekkel éljen a hatalommal. A többségi akarat érvényesülése nem elég a demokráciához. A szovjet diktátor, Sztálin, akinek nevéhez több mint 40 millió ártatlan ember vére tapad, a mai napig Oroszország harmadik legnépszerűbb politikusa. A német nép elsőprő többsége lelkesen támogatta Adolf Hitler uralmát (legalább 1943-ig), mégsem állítható, hogy Németországban demokrácia volt 1933 és '43 között, ahol ez idő alatt ártatlanok millióit küldték a haláltáborokba. Egy kormány demokratikus mivoltát - főleg egy olyan közegben ahol a demokratikus alapelveknek nincsenek mély gyökerei vagy tradíciói - nem a népszerűségi mutatókból, hanem a kormányzó hatalom gyakorlati lépéseiből, nyilatkozataiból kell kiolvasnunk.

Ez a vádirat arra hívja fel a figyelmet, hogy Magyarországon a parlamenti mandátumok 68% százaléka egy olyan párt-szövetség kezében van (a FIDESZ-KDNP) amely nyíltan szembeszegült a demokrácia nemzetközileg tiszteletben tartott alapelveivel. Súlyosbítja a magyar demokrácia helyzetét, hogy a második legnagyobb ellenzéki párt, a nyíltan rasszista nézeteket valló Jobbik, a parlamenti mandátumok 12 százalékával rendelkezik. Az utóbbi párt vezére Vona

Gábor, egy, a náci korszakra emlékeztető fél-miliciát--a Magyar Gárdát—hozott létre. A párt képviselői rendszeresen a homoszexuálisok, a Romák és a zsidó származású polgárok „kordában-tartására” uszítják honfitársaikat. A párt 2010-es választási kampányának egyik gyakori főszereplője, Posta Imre büszkén kijelentette, hogy „*az antiszemitizmus Magyarország polgárainak nem csak egy jó lehetőség, hanem kötelesség*” is (kuruc.info 2009. január 31.)

Dokumentumunk azt bizonyítja, hogy Magyarországon a társadalmi párbeszéd felszámolását, a többségi diktatúra alapjait nem véletlenszerűen, nem a légből kapva, hanem tudatos politikai megfontolást követve, tudatos károsítási szándékkal hozta létre az Orbán kormány. Mielőtt felsorakoztatnánk a bizonyítékokat ezen állításunk mögé, idéznénk Magyarország két tekintélyes közigazdászának véleményét a jelenlegi kormányzat magatartásával kapcsolatban. Az egyik, Kornai János, a Harvard Egyetem professzora (1986-2002), a másik, Róna Péter, az oxfordi egyetem vendégtanára:

- *„Magyarország az 1989-1990 és 2010 nyara közötti időszakban demokrácia volt. Most már nem az; a politikai formáció, amelyben élünk, autokrácia. A demokrácia végső vizsgálója: milyen procedúra keretében megy végbe a kormányon lévő személy, csoport vagy párt leváltása. A demokrácia alapvető fontosságú ismérve az, hogy a leváltáshoz nincs szükség erőszakra: a zsarnok meggyilkolására, katonai puccsra, titkos kamarilla-összeesküvésre, az uralmon lévőket elkergető tömegdemonstrációra, véres felkelésre, forradalomra. A leváltás megvalósítható békésen és civilizált módon: az egymással versenyző pártok között választó szavazás keretében. Utólag nyugodt lelkiismerettel mondhatjuk: 1990 óta a magyarországi politikai formáció átment a leválthatósági teszten, beleértve 2010 tavaszát is, amikor a magyar választó tiszta választásokon leváltotta az addig kormányon lévő politikai erőt és újat állított a helyébe.... Ma csak annyit mondhatunk: Orbán Viktor már a választások előtt kijelentette: olyan politikai állapotokat kell teremteni, amelyek biztosítják, hogy uralmuk akár 15-20 évig is fennmaradjon. Amióta hatalomra kerültek, visszafordíthatatlan lépéseket tettek ennek a tervnek a megvalósítására. Szétrombolták vagy súlyosan meggyengítették azokat az intézményeket, amelyek biztosítják a leválthatóság elvének érvényesülését. Ehhez még hozzátehetjük: ebben a rövid időben még nem is merítették ki az összes lehetőségeket. Nem szeretnék ötleteket adni, de maguktól is pontosan ismerik ezeket lehetőségeket... A „fékek és ellensúlyok” között szokás kiemelni a független és szabad sajtó szerepét. Sokan a sajtót nevezik--a törvényhozó, a végrehajtó és az igazságszolgáltatási ágazat mellett--a demokrácia negyedik hatalmi ágazatának. Nélkülözhetetlen ahhoz, hogy a kormányon lévők ne érezhessék magukat a hatalom korlátlan és ellenőrizhetetlen birtokosainak. A szabad sajtó képes leleplezni az uralmon lévők visszaéléseit és betekinteni a politikai játszmák színpalái mögé. Ha a hivatalos közlések félrevezetőek vagy elhallgatnak fontos tényeket, a szabad sajtó elmondhatja az igazságot... A média új szabályozása--a médiahatóság újjászervezése és a médiatörvény--olyan mértékű központosítást hoz létre a közszolgálati hírközlés és a politikai töltésű kommunikáció világában, amely csak a kommunista diktatúra propagandagépezetéhez hasonlítható”. (Kornai János, Számvetés, Népszabadság, 2011. január 6.)*

- *„A közgazdaságtan tárgya Adam Smith szerint nem más, mint az ember legbensőbb érzelmeinek és értékeinek kapcsolódása a külső világhoz, amit a társadalmi beszéd, a társalgás, a vita – tesz lehetővé.... A közhiedelemtől eltérően Smith nem a munkamegosztásban, hanem az egyenlőséget élvező társalgók közötti vita lebonyolításában látta a vagyoni gyarapodás gyökerét....A gazdasági források legjobb felhasználását csak szabad, független, a társadalomtól nem elrugaskodott, hanem ahhoz mély gyökerekkel kötődő emberek vitája tudja eldönteni. A rendszer lényege nem a piac, nem a tőke, nem az önérdék követése, hanem az egyenrangú emberek vitája, ami lehetővé teszi az előbbieket létrejöttét, és működését. Az önérdék követése csak akkor teremt piacot és tőkét, ha mindenki számára hasonló mértékben lehetséges. Nem az egyenrangú emberek közötti szabad vita, nem a jogi és közigazgatási értelemben vett valós egyenlőség a magyar politika célja, hanem – változatlanul – a kijárási módozatainak fenntartása ilyen vagy olyan jelszavak és jelképek alatt. (Róna Péter. Függőségben, Népszabadság, 2010. november 20.)*

Vádiratunk 10 fejezetből áll. Az első fejezet a jelenlegi magyar kormány többségi diktatúra iránti szándékát, az utolsó 9 fejezet pedig a szándék megvalósítását bizonyítja.

1. A tudatos károkozás szándéka: Egyetemes demokratikus normák elleni támadás

Magyarországon a társadalmi párbeszéd felszámolását, a többségi diktatúra alapjait nem véletlenszerűen, hanem egy előre kigondolt politikai stratégia részeként hajtotta végre az Orbán kormány. Vádiratunk első fejezete a nemzetközileg tiszteletben tartott demokratikus elvek tudatos sárbatiprásának szándékát bizonyítja. A tudatos károkozás szándékának bizonyítékait nem Orbán politikai ellenfeleitől, hanem a miniszterelnök és legközelebbi munkatársainak nyilvános beszédeiből állítottuk össze. Ezek a nyilatkozatok egytől egyig azt bizonyítják, hogy a magyar miniszterelnök megveti politikai versenytársait, azokat kivétel nélkül a haza, a magyar közérdek ellenfeleiként ostromozza. Nem tartja tiszteletben a politikai diskurzus nemzetközileg elfogadott játékszabályait, normáit. Orbán és támogatói a világ minden táján, egy közös kottából muzsikálnak: mindazok, akik az Orbán kormánnyal nem értenek egyet, árulónak, a magyar nemzet ellenségének, a kommunista diktatúra pártolójának, a keresztyénség, az élet, az igazság ellenségének vannak kikiáltva. Mint egy kultikus szövetség tagjai, nem a párbeszédet, hanem a párbeszéd beszüntetését szorgalmazzák. Ez az alapja minden autokráciának. Íme a bizonyítékok.

- i. Magyarországon a többségi diktatúra alapköveit Orbán Viktor már első miniszterelnöksége előtt, 1998 elejétől, kezdte lerakni, amikor pártjának politikai versenytársait rendre „idegenszerűek” kezdte nevezni.
- ii. A 2002-ben elvesztett választások után, mint a legnagyobb ellenzéki párt vezére szintén ezen az uton haladt tovább – éveken át csak nagy ritkán jelent meg a Parlamentben, és nem volt hajlandó részt venni a parlamenti vitákban. Mindezt azzal indokolta, hogy „a

haza nem lehet ellenzékben". Mindenki számára egyértelművé tette, mit gondol politikai versenytársairól, azok hazafiságáról.

- iii. 2006-ban ugyanez az ember azt állította, hogy a demokratikus baloldal a magyar történelem során *genetikai okokból* minduntalan rárontott a magyar nemzetre. (Mintha jobboldaliak sosem rontottak volna rá nemzetünkre. Csak hogy egy példát említsünk: A jelenlegi magyar kormány példaképe, Horthy Miklós, egy olyan rendszert épített ki Magyarországon a két világháború közt, melyben, a szavazatra jogosultak számát a társadalom 30%-a alá szorította. A Horthy rendszer betiltotta vidéken a titkos szavazatot, és egy olyan rendszert építettek ki, amely kiemelte az emberek nagy többségének a kezéből a kormányváltás lehetőségét. A Horthy rendszer hozta létre Európa első zsidóellenes törvényét, 1920-ban, jóval Hitler hatalomra kerülése előtt. Horthy uralma alatt a magyar Belügyminisztérium szervezésében, a magyar csendőrség vezetésével vagoníroztak be 430,000 magyar vidéki zsidót, akiket, mint a marhákat a vágóhidra, külföldi haláltáborokba szállítottak).
- iv. 2008. Február 27 –én, Orbán, saját honlapján bejelentette, hogy „*Ma nincs demokrácia Magyarországon*”, és ezt másnap személyesen és szó szerint megerősítette a tv2-ben, Bárdos András műsorában. Ezt az állítását külföldön is többször megismételte. A demokratikus módon megválasztott akkori miniszterelnököt, Gyurcsány Ferencet, Áder János, a Fidesz prominense, „*egy ripacszkodó kalandorhoz*” hasonlította (*Magyar Nemzet*, 2008. október 25.). A Fidesz pártigazgatója, Kubatov Gábor pedig arról tájékoztatja a közvéleményt, hogy Gyurcsány esetében „*...egy ámokfutó őrülttel van dolgunk, és ez az, ami rosszabb. A szocialisták tartoznak annyival a nemzetnek, hogy a vezetőjüket elküldik egy elmeorvosi vizsgálatra*” (*Demokrata*, 2008. november 19.). A párt választmányi elnöke, Kövér László ennél egyértelműbb: „*Gyurcsány Ferenc és bandája felér egy AIDS-fertőzéssel*” (*Magyar Hírlap*, 2009. február 23.).
- v. A 2009 március 15. nemzeti ünnepségen, Orbán az akkor hatalmon lévő, demokratikus módon megválasztott magyar kormányt az 1848-as osztrák helytartótanácsához hasonlította, érzékeltetve hogy idegen megszállónak tekinti az akkori kormányt.
- vi. A 2010-es önkormányzati választásokat követően, miután Orbán pártjának jelöltje elnyerte a fővárosi szavazatok többségét, Orbán hangzatosan bejelenti, hogy végre „*Budapest visszakerült Magyarországhoz*” - -mintha a korábban demokratikusan választott budapesti önkormányzat nem a magyarok kezében lett volna.
- vii. 2010 októberében is a gyűlölet és a kirekesztés retorikája csengett ki a magyar miniszterelnök szavaiból, amikor a Parlament előtt a magyarok 1956-ban tanúsított hősies szabadságharcára emlékezve pártjának politikai versenytársairól így beszélt: „*Mi magyarok itt vagyunk, és ők is ott lesznek hamarosan, ahol lenniük kell!*”
- viii. 2011 tavaszán tartott brüsszeli sajtótájékoztatóján a magyar miniszterelnök a következő szavakkal ecsetelte a magyar politikai futballt „*az ellenfél ugyan nem állt ki, de a nézők nem mentek haza*”. A rossz vicc egy jó példája annak, milyen politikai futballt játszanak ma Orbán Viktor miniszterelnöksége alatt Magyarországon. Amikor e játszmát nevetve ecsetelte, Orbán annak a kormánynak volt a vezére, melyet az EU éppen a közösség soros elnökségével bízott meg.

- ix. A magyar miniszterelnök szerint mindazok, akiknek demokrácia elmélete eltér saját pártjától, azok nem igazi magyarok és hátráltatják a közérdek megvalósulását. Ez a többségi diktatúra szellemisége. Ennek a szellemiségnek a szentesítését szolgálja az Orbán kormány által megfogalmazott, és a kormánypárt parlamenti többsége által megszavaztatott Nemzeti Együttműködési Nyilatkozat, amelyet ma minden kormányhivatal, minden állami épület falára kötelező kitűzni és amelyet ma minden magyar állampolgárra ráerőszakol a hatalom. Ma egy új, az uralkodó párt által megfogalmazott, de az ország antidemokratikus múltját felidéző nemzeti együttműködési ideológia (*harmony ideology*) szerint működteti a kormány az állam és a polgár közötti kapcsolatrendszerét. Ennek az ideológiai irányzatnak az antidemokratikus jellegét, a neves amerikai antropológus Laura Nader a következőként foglalta össze: *„A legerőszakosabb politikai rendszerek, és ide sorolhatjuk a klasszikus nyugati kolonializmus rendszereit, vagy a kortárs globalizáció műfaját, egytől egyig a társadalmi kontroll megvalósítása érdekében használták az együttműködés ideológiáját ... Az együttműködés ideológia (harmony ideology) a legalattomosabb eszköze a demokrácia megszüntetésének ... ez az ideológia legszélsőségesebb változatában, az embereket egy fantáziavilágba zárja, ahol a valóságtól megfosztva kénytelenek tölteni életüket”* (Az idézet forrása: Chris Hedges, *Empire of Illusion*, Alfred A Knopf, 2009. 129. old)
- x. A többségi diktatúra megvalósítására, a társadalmi párbeszéd felszámolására törekvő politikai szándék legmarkánsabb bizonyítékát Orbán Viktor eredetileg titkosított, de a 2010-es választások előestéjén kényszerből közzétett beszédéből merítjük. Ismételjük, a következő szavaknak nem mi, hanem Orbán Viktor, Magyarország miniszterelnöke adott hangot: *„A legutóbbi időkig egy duális erőter jellemezte a magyar politikai viszonyokat.... amely állandó értékvitákat, megosztó, kicsinyes és fölösleges társadalmi következményeket generál. Most a jobboldali konjunktúrának, másrészt a mi megerősödésünknek köszönhetően ... egy centrális politikai erőter van kialakulóban... Ha a kormányzati célokról és felelősségről gondolkodunk, a kérdés a következőképpen hangzik: olyan kormányzati, politikai magatartásformát akarunk-e folytatni, amely magában hordozza a duális rendszer visszaállásának lehetőségét? ... folytatjuk-e a magyar társadalmat... megosztó vitákat, vagy benn tartjuk az elit szűk köreiben, ahol a helye van? [Én azt szeretném] ..., hogy a magyar politika következő tizenöt-húsz évét ne a duális erőter határozza meg, Ehelyett huzamosan létrejőjön egy nagy kormányzó párt, egy centrális politikai erőter, amely képes lesz arra, hogy a nemzeti ügyeket megfogalmazza--és ezt nem állandó vitában teszi, hanem a maga természetességével képviseli. ... Jómagam ebben a vitában azt javaslom, hogy az állandó kormányzásra berendezkedett politikát válasszuk...Egyszerűbben szólva: egy olyan kormányzati rendszert próbálunk felépíteni, amely minimálisra csökkenti a duális erőter visszaállásának esélyét”* („Gyújtópont” Nagyítás. 2010. február 17.).

A magyar miniszterelnök, és legközelebbi munkatársainak fent idézett szavai, terveit, mind azt tanúsítják, hogy autokratikus, hegemonikus hatalmi rendszert óhajtanak bevezetni, működtetni Magyarországon. Az a szándékuk, hogy pártjuknak ne legyen versenyképes alternatívája, uralmuknak ne legyen ellensúlya és kontrollja, a közcélok kialakítása és megvalósítása során. Politikai versenytársaikat a néptől idegen erőként, a közérdekkel ellentétes szereplőként látatják. A cél világos--a demokratikus ellenzék esélyeit minden lehetséges eszközzel hátráltató és

korlátozó önkényuralom felállítása. Orbán, saját szavaival bizonyítja, hogy nem a társadalmi párbeszédből származó kompromisszumok, hanem saját pártjának belső és természetes bölcsessége szerint óhajt kormányozni. Ez nem egy demokratikus, hanem egy autokratikus szemlélet. A következő fejezetekben, vádiratunk bemutatja, hogyan vezette be a gyakorlatban ezt az autokratikus, a nemzetközi demokratikus normákkal ellentétes szemléletét a magyar miniszterelnök.

2. Alkotmányos puccs a jogállamiság ellen

- i. A magyar kormány 2011 tavaszán - a húsvéti ünnepekre időzítve - egy új, és átfogó alkotmányt szavaztatott meg a magyar parlamentben, ahol jelenleg kétharmados többséggel bír. Az alkotmányozási folyamatot a FIDESZ-KDNP kormánypárton kívül, illetve a szélsőséges, rasszista nézeteket bátorító Jobbik kivételével, az összes ellenzéki párt bojkottálta. Nem volt előzetes társadalmi politikai vita, s a kormány nem engedte, hogy a végső szövegről népszavazást tartsanak. Mint azt az EU Velencei Bizottsága is szóvá tette, az új magyar alkotmány nem a magyar nép, hanem egy uralkodó párt alkotmánya.
- ii. Az Európa Tanács jogi szakértői testülete, a Velencei Bizottság, 2011. júniusában a következő véleménynek adott hangot az Orbán kormány új alkotmányával szemben: Hiányolják, hogy nem volt elég lehetőség a megfelelő nyilvános vitára, és túl szorosra volt szabva a döntési határidő. A Bizottság szerint aggodalomra ad okot, hogy a kormány kétharmados többséget igénylő sarkalatos törvényekkel akar szabályozni számos olyan kérdést, amelyeket normális politikai eljárás mód alapján kellene rendezni. A kulturális, vallási, erkölcsi, társadalmi-gazdasági és pénzügyi politikát nem kellene sarkalatos törvényekbe betonozni, olvasható a dokumentumban. A Velencei Bizottság szerint a demokrácia működésére gyakorolt potenciális hatás fényében aggodalomra ad okot az is, hogy adózási és költségvetési ügyekben korlátozzák az Alkotmánybíróság hatáskörét, az állami költségvetés elkészítésében pedig kiemelt szerepet biztosítanak a Költségvetési Tanácsnak. A szakvélemény megfogalmazói úgy látják, hogy az új magyar alkotmány csupán meglehetősen általános keretet ad olyan kulcsfontosságú területeken, mint például az igazságszolgáltatás. Emiatt is indokoltnak látják az aggodalmat, azzal érvelve, hogy ez hatással lehet a garanciális és védelmi előírások minőségére és színvonalára. Emlékeztetnek arra is, hogy Magyarországon az igazságszolgáltatás jelentős reformját tervezik, és ilyen helyzetben különösen fontosak a főbb elvek érvényesülésének biztosítékai, amiket rendszerint alkotmányba szoktak foglalni. A bizottság szerint nem lehet tartós, fenntartható szöveget létrehozni "*széles körű és érdemi*" vita nélkül és kritikával illették azt is, hogy a kormánypártok tavaly ősszel korlátozták az Alkotmánybíróság jogkörét. A Magyar kormány visszautasította a Bizottság bírálatát, javaslatait.

- iii. A *Kanadai-Magyar Demokratikus Charta* üdvözlöi a Velencei Bizottság állásfoglalását, és sajnálatát fejezi ki azzal szemben, hogy az Orbán kormány visszautasította a Bizottság kritikus bírálatát. Azt is fontosnak tartjuk kifejezni, hogy sokkal erőteljesebb nemzetközi fellépésre van szükség egy olyan kormánnyal szemben, amely hátat fordít a nemzetközi szervezetek által szorgalmazott demokratikus alapelveknek, szabályoknak. Az Orbán kormány egyoldalúan létrehozott alkotmánya egy sötét folt Európa demokratikus arcán. Mint azt bizonyítani fogjuk, kifejezetten hátráltatja a szabad politikai versenyt. Nem az univerzális demokratikus elvek és normák betartását, hanem elsősorban a jelenlegi hatalom demokratikus módszerekkel való elmozdíthatatlanságát szolgálja. Az új alaptörvény az alkotmányos puccs lehetőségét biztosítja a jelenlegi kormányzópártnak. Nem csoda, hogy az ellenzéki pártok nem voltak hajlandóak ezt az elképzelést támogatni
- iv. Az új alkotmány megváltoztatta mindazon független állami intézmény vezetőjének kinevezési módszerét, melyek feladata a kormányhatalom ellenőrzése. Először is 9 vagy akár 12 évre bebetonozta az általa kinevezett, a kormányzó párthoz kötött hivatalnokok mandátumát, és ezzel több választási cikluson át elmozdíthatatlanná tette ezeket az embereket. Nevezetesen, mindegyik független állami intézmény élére, vezérkarába, kizárólag olyan embereket ültetett, akik vagy a kormánypárt, vagy a miniszterelnök politikai szövetségesei. Ezzel az alkotmányba vésett rendszerrel az Orbán kormány megszüntette az állami intézmények függetlenségét, véget vetett az átláthatóság fenntarthatóságának, a társadalmi ellenőrzésnek. Ez az új alkotmányosított rendszer, és a rendszer gazdáinak több választási cikluson át tartó egyoldalú pártosítása súlyosan korlátozni fogja az összes majdani kormány mozgásterét. Egy ilyen alkotmányos berendezkedés nem a politikai versenyt, hanem a hegemónikus, egyoldalú hatalomgyakorlást szolgálja.
- v. A fenti állítás legjobb példája az új alkotmány által létrehozott, és fenntartott Költségvetési Tanács, amely ellen a Velencei Bizottság is felemelte a szavát. A Költségvetési Tanács vezetősége egyoldalúan lett kinevezve. A korábbi Költségvetési Tanácsot (amelynek az Amerikából hazatért konzervatív Kopits György volt az elnöke és még két független tagja volt) feloszlatta az Orbán kormány, mert bírálta a kormány költségvetését, és annak helyére hozta létre az új Költségvetési Tanácsot. A Tanács egytől egyig Orbán pártjához kötődő emberekből áll, a tagok több mint két választási cikluson át elmozdíthatatlanok székükből és vétőjoggal bírnak minden parlamenti költségvetés tervvel kapcsolatban. A Köztársasági Elnök, akit szintén a kormánypárt nevezett ki és aki a kormánypárt lojális katonája, feloszlatja a parlamentet, ha a Költségvetési Tanács elutasítja a parlament által megszavazott költségvetést. A Költségvetési Tanács gyakorlatilag egy „*plusz kormány*” hiszen jogában áll megvétózni bármilyen költségvetést. Összetételének és alkotmányilag biztosított hatalmának köszönhetően megbéníthatna egy másik párt által irányított kormányt, és ezzel magát a demokráciát hátráltatná. Az Orbán kormány alkotmánya több tucat, a fentihez hasonló „taposó-bombát” helyezett el a demokrácia ösvényén Magyarországon.
- vi. A jogállamiság nemzetközileg is jól ismert ellenfele, és az önkényes hatalomgyakorlás tipikus példája, a visszamenőleges hatályú jogalkotás. Ez a jogalkotási módszer a jogbiztonság, a jogállamiság végét jelenti. Az Orbán kormány rendszeresen alkalmazza ezt a jogalkotási módszert. Az egyik legkirívóbb eset a korábbi törvény szerint járó

végkielégítések öt évre visszamenő megsarcolása. 2010 közepén, amikor az akkori Alkotmánybíróság alkotmányellenesnek minősítette az Orbán-kormány ezen határozatát, a parlamenti kormánytöbbség, az ellenzéket semmibe véve, egyoldalúan alkotmányt módosított, kiemelve az Alkotmánybíróság hatálya alól a vitatott kérdést, és újfent törvénybe iktatta azt, amit az alkotmánybírák egyhangúlag alkotmányellenesnek minősítettek. Az egyedüli módosítás a második törvényváltoztatban az volt, hogy a kormánypárthoz kötött tisztségviselőket – mint például Szász Károlyt, a Pénzügyi Felügyelet új elnökét – Orbán parlamenti pártjának frakcióvezetője javaslatára, kiemelték a visszamenőleges sarcolás alól. Ez is egy jó példája a fosztogató állam modellnek, az önkényuralomnak.

- vii. A fenti, és egyoldalú alkotmánymódosítását követően az Orbán kormány, szintén egyoldalú módon megváltoztatta az alkotmánybírák kinevezésének rendjét, és öt új, a kormánypárthoz tartozó, vagy azzal szimpatizáló személlyel bővítette az Alkotmánybíróságot. Ma Magyarországon már csak olyan emberek lehetnek alkotmánybírók, akik a kormánypárthoz lojálisak. Az Orbán-kormány olyan embereket is beültetett az alkotmánybíróságba, akik meg sem felelnek az alkotmánybírói poszt betöltéséhez szabott kritériumoknak. Ilyen például az egykori Kommunisták Magyarországi Pártjának titkár, Stumpf István esete, akinek nincs semmiféle bírói gyakorlata, viszont a miniszterelnök jó barátja, szövetségese, első kormányának csúcsmisztere volt. De említést igényel Balsai István kinevezése is, aki kinevezése előtt a FIDESZ országgyűlési képviselője volt, Orbán egyik leghűségesebb politikai szövetségese, és a korábbi miniszterelnök, Gyurcsány Ferenc elleni koncepciós hadjárat karmestere. Az Orbán-kormány alkotmánybírói kinevezései végképp nyilvánvalóvá tették, a kormány teljesen maga alá rendeli a mindenkori kormánytöbbség ellenőrzésére hivatott Alkotmánybíróságot.
- viii. A demokratikus alkotmányi rend egyoldalú megerősökölésének egy további példája az, hogy mostantól, Magyarországon csak a FIDESZ emberei kezdeményezhetnek alkotmánybíróági vizsgálatot. Az 1989-es magyar alkotmány lehetővé tette, hogy bárki a bírósághoz fordulhatott. Az új, „húsvéti” alkotmány ezt a jogot, drasztikusan leszűkítette. Az Alkotmánybírósághoz ezután csak a köztársasági elnök, a kormány, az ombudsman fordulhat. Ezeket a személyeket mind Orbán pártja nevezi ki. A parlamenti képviselők 25%-a is kezdeményezhet alkotmánybíróági vizsgálatot, de erre, és 2014-ig semmi esély, hisz egy ellenzéki összefogás a szélsőséges nézeteket valló JOBBIK és a másik két ellenzéki párt között majdhogynem ki van zárva.
- ix. Az Orbán kormány által 2011 tavaszán bevezetett új Alkotmány nem tükrözi és ápolja a közös társadalmi értékrendet, mert ma már erről szó sem lehet Magyarországon. Az alkotmány feladata immár a kormánypárti akarat gördülékeny megvalósításának biztosítása. Mint azt Magyarország egyik nemzetközileg is elismert alkotmányjogásza, Halmai Gábor jelezte, az Orbán-kormány alkotmánymódosításai, törvénymódosításai és személyi döntései kétség kívül a hatalom „*kizárólagos birtoklására*” irányulnak, melyet az ország 1989-ben közösen és demokratikus módon létrehozott alkotmánya ugyanúgy tilt, mint „*a hatalom erőszakos megszerzésére vagy gyakorlására*” irányuló tevékenységet (2. § (3) bekezdés). Az 1989-ben és 21 éven át érvényes magyar alkotmány kimondta: „*Az ilyen törekvésekkel szemben törvényes úton mindenki jogosult és egyben köteles fellépni.*” Halmai szerint, „*Azzal, hogy az Országgyűlés megválasztotta*

*Stumpf Istvánt és Bihari Mihályt alkotmánybíróvá, és elfogadta az új médiaszabályozást, végérvényesen véget ért az 1989. október 23-án, az alkotmány jogállami módosításának elfogadásával kezdődött harmadik magyar köztársaság, és vele a jogállamiság” (Lásd: Halmai Gábor, *Búcsú a jogállamtól* Élet és Irodalom, 2010. július 23.)*

- x. Egy másik konzervatív elemző a következőként jellemezte az Orbán-kormány alkotmányozó magatartását: *„Ezek a lépések nem csupán elvtelenek (hiszen ellentétesek mindazzal, amit ellenzékben a Fidesz képviselt), de valóban átlépik azokat a határokat, amelyeket a magyar politika meghatározó, felelős szereplői az elmúlt két évtizedben többé-kevésbé igyekeztek tiszteletben tartani. Az Alkotmánybíróságot kormányzati szereplők részéről most olyan éles támadás érte, amelyre korábban még soha nem volt példa”* Török Gábor internetes blogja, 2010. október 26).

3. A hatalmi ágak szétválasztásának beszüntetése

A francia forradalom Nemzeti Alkotmányozó Gyűlésének Emberi és Polgárjogi deklarációja, 16. paragrafusában kijelenti, hogy ahol a hatalmi ágak elválasztása nem biztosított, ott nem garantált a jogállamiság és az emberi jogok védelme. Ezt az 1789, majd 1793-ban megerősített alapelvet a francia polgárokon túl, kivétel nélkül minden Demokratikus rendszerben érvényesnek tekintenek a mai napig. Az elv visszaköszön az amerikai, a kanadai emberi jogok védelmére létrehozott alaptörvényekben, és az Egyesült Nemzetek által elfogadott, Az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában is. Az Orbán-kormány a 2010 országos választás eredményeire hivatkozva, de a nemzetközi gyakorlattól eltérően kiiktatta a magyar alkotmányból a hatalommegosztás szervezeti biztosítékait és ezzel az emberi jogok garanciáit. Sajnálatosnak tartjuk, hogy az Orbán kormány ezen magatartása ellen - mely szembe menettel az egyetemes demokratikus elvekkel - sem a Francia állam, sem az Európai Parlament nem szólalt fel. A következő pontokban ezt az egyetemes elvekkel ellentétes magatartást bizonyítjuk.

- i. Szakítva az elmúlt 21 év demokratikus gyakorlatával, a kormány saját pártjának padsoraiból egy olyan embert, Schmitt Pál-t, nevezett ki köztársasági elnöknek, aki korábban hűségesen szolgálta a kommunista diktatúrát, és aki ma - mint ahogy a diktatúra alatt sem - nem ellensúlyozni, hanem szolgálni óhajtja az uralkodó hatalmat.
- ii. A köztársasági elnök személye jelentősen csökkent a Alkotmánybíróság szerepét is, hiszen a politikailag legkényesebb törvényeket éppen az államfő küldhetné alkotmányossági vétóval a testülethez. A jelenlegi köztársasági elnök ezt nem fogja megtenni, mint ahogy eddig sem tette. Schmitt Pál elnöki kinevezése, magatartása súlyosan sérti a hatalmi ágak szétválasztásának elvét.
- iii. A kormánypárt szakítva a magyar demokratikus rend 21 éves gyakorlatával és az európai normákkal, az összes közcélú, a központi hatalom ellenőrzésére hivatott állami szervezet élére saját barátait, pártkatonáit ültette be, és több választási cikluson át tartó időszakra bebetonozta, elmozdíthatatlanná tette őket. Az alábbiakban felsoroljuk a legfontosabb szervezeteket, amelyek ma a kormánypárt embereinek kezébe kerültek, a kormány érdekeit szolgálják, ezzel véget vetve a hatalmi ágak szétválasztásának:

- A rendőrség legfelső vezetése

- Az ügyészség legfelső vezetése
- Az Alkotmánybíróság tagjait jelölő testület
- A Legfelső Bíróság tagjait jelölő testület
- Az Országos Választási Bizottság
- Az Állami Számvevőszék (Orbán Viktor Domokos Lászlót, a Fidesz parlamenti képviselőjét (!) ültette be a legfontosabb független állami ellenőrző szervezet elnöki székébe)
- A Gazdasági Versenyhivatal (a Gazdasági Versenyhivatal élére kinevezett Juhász Miklós óbudai ügyvéd, „szakmai előéletéről” annyit tudni, hogy több, a kormánypárthoz közeli cégben is feltűnt korábban. A GVH új vezetőjének mindössze annyi köze van a versenyjoghoz, hogy korábban az ő cégét is elmarasztalta a GVH)
- A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete
- A Költségvetési Tanács
- Az Egyenlő Bánásmód Hatóság
- A Független Rendőri Panasztestület
- A Magyar sajtó feletti ellenőrző testület minden egyes tagját a kormányzó párt támogatói köréből, a párt padsoraiból nevezték ki 9-12 évre.
- A Magyar Nemzeti Bank elnökét--elsősorban nemzetközi nyomás miatt--még nem sikerült leváltani. Az Európai Uniónak többször figyelmeztetnie kellett a magyar kormányt, mert az durván beavatkozott az Európa szerte kormányoktól független Nemzeti Bank munkájába. A bank Felügyelő Bizottságának élére és a bank Monetáris Tanácsába már a párt embereit ültette be a kormány. A Magyar Nemzeti Bank függetlensége már szinte teljesen megszűnt és kormány folyamatos küzdelemben áll a jelenlegi bankelnökkel, akinek mandátuma 2011-ben lejár.

iv. Emlékeztetnénk a cseh köztársasági elnök, Vaclav Havel, korábbi intelmére, amely arra hívta fel a világ figyelmét, hogy az új kelet-európai rendszerek kulisszái mögött egyre inkább azt látjuk, hogy *„olyan hálózatok működnek, amelyekben a hatalmon lévők, az igazságszolgáltatás, a titkosszolgálatok és a rendőrség szoros kapcsolatban állnak egymással”*. Teljes egészében ezt a receptet követi az Orbán kormány is. Orbán a magyar Belügyminisztérium élére egy olyan embert ültetett, aki a Kommunista diktatúra belügyminisztériumán belül, vezetői szinten, szemrebbenés nélkül szolgálta a diktatúrát, zaklatta a demokratikus ellenzékét. A Magyar Rendőrség első embere, most Orbán pártját szolgálja. Rajta keresztül, a kormány mindent megtesz annak érdekében, hogy a rendőrség a kormánypárt akarata szerint alakítsa a „rendet”, és ne egy kormánypárttól független, társadalmi ellenőrzés alatt álló szervezetként működjön. Ugyanez az egész-pályás letámadás látható a titkos szolgálatok esetében is. Az Orbán-kormány, amint kezébe vette a hatalmat, a titkosszolgálatokat is megtöltötte a kormánypárthoz közelálló biztonsági magáncégek figuráival, akik közül szintén sokan az egykori kommunista diktatúra titkosszolgálatában tevékenykedtek. Ezekből az emberekből egy tisztázatlan hatalmú „terrorellenes” központot hozott létre a jelenlegi kormányfő egykori személyes testőrének irányításával (Hajdú János). Ez a „terrorellenes” központ államszerkezetileg a régi kommunista rendszer ÁVO-jának megfelelő szervezete, amely ma már külföldön is végezhet titkos nyomozási tevékenységeket.

A fentiek egyértelműen bizonyítják a hatalommegosztás, a társadalmi ellenőrzés felszámolása ellen elkövetett kormányzati merényletet. Magyarországon a törvényhozó és a végrehajtó hatalmi ágak nincsenek elválasztva egymástól. Az Orbán kormány kőkeményen, két-harmados többséggel diktál a törvényhozásnak. A rendőrséget, a titkosszolgálatot, az ügyészséget hasonló módon maga alá gyűrte a napi hatalom, ezek a szervezetek a kormánypárthoz lojális katonák kezébe kerültek, a végrehajtó hatalom első emberének – Orbán Viktor miniszterelnöknek az akaratát képviselik. Magyarország tagadhatatlanul egyre inkább egy rendőrállamra kezd hasonlítani. A végrehajtó ágazat hegemonisztikus terjeszkedése immáron az igazságszolgáltatást is folyamatosan maga alá gyűri, mint azt a következő fejezetben bemutatjuk.

4. Az igazságszolgáltatás függetlenségének felszámolása

- i. Az igazságszolgáltatás függetlensége, a mindennapi kormányhatalomtól való szétválasztása alapelveként szerepel a Francia forradalom korában megfogalmazott Emberi és Polgári Jogok Nyilatkozatában és minden innen származó nemzetközi nyilatkozatban. Alapkövetelmény az EU tagállamai felé is. Ezt az alapelvet veszi ma semmibe és számolja fel teljes gőzzel annak a Magyarországnak a jelenlegi kormánya, amely az EU tagja. Ezt nem külföldi és esetleg rosszul tájékozott szemlélők mondják, hanem a Magyar igazságszolgáltatás legmagasabb, legtekintélyesebb vezetői. A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának teljes ülése, az Országos Igazságszolgáltatási Tanács elnöke, az ítélőtáblák, a megyei bíróságok elnökei--egy nyílt levélben fordultak 2011 áprilisában *"az ország és az Európai Unió nyilvánosságához"*. Idézzük a Magyar bírói kar vészkiáltásából: *„Soha sem gondoltuk volna, hogy 21 évvel a rendszerváltás után egy, az Európai Unió soros elnöki tisztét betöltő országban újra a demokrácia minimum értékeiért kell küzdenünk. Soha nem hittük volna, hogy hazánkban közösen kell kiállnunk a jogállamiság és a demokrácia alapértékeinek védelmében azokkal szemben, akik közül többen részt vettek a diktatúra lebontásában, a demokratikus államszervezet kialakításában ...a. Kormány javaslata diszkriminatív és ellentétben áll a bírók függetlenségére, jogállására, elmozdíthatatlanságára vonatkozó legalapvetőbb nemzetközi szabályokkal és elvekkel...a javaslat alkotmányosítására egyetlen válasz kínálkozik, hogy ez a demokratikus jogállam alapelveivel ellentétes jogalkotás ne legyen megtámadható az Alkotmánybíróság előtt... az Európában elsők között bevezetett bírósági öngazgatási modell felszámolására való törekvés, az a körülmény, hogy az Alaptörvény tervezete immár nem részesíti alkotmányos védelemben a bíróságok személyi kérdéseiben bírói többséggel döntő OIT-ot...Szakmailag elfogadhatatlan, morálisan vállalhatatlan lenne, ha bíróként, igazgatási vezetőként ebben a helyzetben nem emelnénk fel a szavunkat a bírósági szervezet önállóságáért, függetlenségéért, elhatárolódva minden jövőbeni politikai befolyásolástól, de kihasználva az egyetlen lehetséges és számunkra elfogadható eszközt, az ország és az Európai Unió nyilvánosságának az erejét"*
- ii. A kormányfő válasza erre a segélykiáltásra ? Idézzük Szijjártó Péter, a kormányfő személyes szövegírójének cinikus szavait: *„A főbírónak tudnia kellene, hogy az alkotmány ügyében nem a kormányfő, hanem a parlament dönt”*. És ez így igaz. Azt viszont a

Miniszterelnök szóvivője már nem említi, hogy a magyar törvényhozás, mint az összes hatalmi ágazat Magyarországon, nem a kormánytól függetlenül, hanem annak alárendelve dübörög. A kormányfői szóvivőnél még gyomorforgatóbb választ kapunk Deutsch Tamástól, a miniszterelnök egykori kabinetfőnökétől, és régi jó barátjától, aki ma egy jól fizetett EU parlamenti képviselői székéből osztja az eszét. Arra a hírre, hogy Thomas Melia, az amerikai külügyminisztérium egyik magas rangú tisztviselője bírálta a magyar kormányt, illetve kormányzó pártok több intézkedését, Deutschnak ez volt a Twitteren jegyzett nyilvános reakciója. *"Ki a fasz az a Thomas Melia? Minek kell naponta adnunk a szarnak egy pofont?"* Amikor riporterek megkérdezték, hogy a kormány vezetői hogy reagáltak a Twitteren közzétett véleményére, Deutsch azt válaszolta, hogy mindnyájan egy jót nevettek. Valóban ez az autokratikus hatalom arogáns hangja, amikor számonkérjük tőlük az egyetemes demokratikus értékekkel való visszaélés tétét.

- iii. Annak érdekében, hogy befogja a „problémás”, szókimondó bírók száját, és saját embereit ültethesse a bírói székekbe, az Orbán kormány egy gyors parlamenti döntéssel lecsökkentette a bírók nyugdíjkorhatárát 70 évről 62-re (miközben minden más területen emelni akarja a nyugdíjkorhatárt) és ezt is alkotmányosította, hogy még csak véletlenül se lehessen megtámadni az Alkotmánybíróság előtt ezt a döntést. A bírakkal kapcsolatos hatalmi buzgóság annak köszönhető, hogy így kb 600, nagy tapasztalattal és tekintéllyel rendelkező bírót, azonnali hatállyal el lehet távolítani a hatalom útjából. Az Orbán kormány ezen döntését nem csak a bírák, hanem a Magyar Ügyvédi Kamara, a Budapesti Ügyvédi kamara is megkérdőjelezte. De ezeknek a szakmai grémiumoknak sem volt semmi hatása. A kormányfő és barátai mindezekben - mint ahogy Deutsch durva beszólása után - bizonyára egy jót nevettek. A bírók nyugdíjkorhatárának lecsökkentéséről szóló törvény 2012 január 1-től hatályos, és senkinek semmi esélye ezen változtatni.
- iv. A hatalomtól független igazságszolgáltatás elvének szembekövése egy további kormányhatározattal is bővült 2011 nyarán. Az Orbán kormány parlamenti többsége módosította a büntetőeljárásról szóló törvényeket és felhatalmazta az ügyészséget, hogy saját maga döntsön melyik, általa kedvelt bíróság elé terjessze be az általa vádolt személy ügyét. Ez az ügyészségi jogosultság a politikai perek esetében azt jelenti, hogy a kormány politikai ellenfeleit olyan bírák elé lehet majd licitálni akikben megbíz a kormány. Ezekkel a lépésekkel, a magyar kormány a pártatlan igazságszolgáltatást számolta fel. A független igazságszolgáltatás elleni gőzhenger könyörtelenül halad az úton és mindent maga alá temet.

Magyarországon ma--de Tocqueville szavaival élve--többségi diktatúra van, a független igazságszolgáltatásnak, a hatalmi ágak szétválasztásának, a jogállamiságnak vége.

5. A polgári és emberi jogok korlátozása, a megfélemlítés eszközeinek kiszélesítése

Orbán 2009 őszén elhangzott „kötcei” beszédében meghirdetett hatalomkoncentráció fenntartásához szüksége van a kormánynak az állampolgárok engedelmségére, de legalábbis hallgatásra kényszerítésére. Továbbá arra, és ezt Orbán tisztán előre látta, hogy a lakosság többségének számára, anyagi jólétet, érezhető sikereket kell biztosítani. Óriási, és mondhatnánk, hogy kiérdemelt bizalmi előnyt nyújtott a jelenlegi kormány számára, az előző kormány radikális népszerűtlensége, a szocialista-liberális politikai erők hiteltelensége. Ahelyett hogy erre az alapra egy nyitottabb, igazságosabb, az általános jólétet növelő gazdaságpolitikával reagált volna, Orbán egy másfajta utat választott honfitársai számára – az autokratikus, a fosztogató állam útvonalát. Mint ahogy azt Róna Péter korábban már megállapította, az „Orbán csomag” célja *„Nem az egyenrangú emberek közötti szabad vita, nem a jogi és közigazgatási értelemben vett valós egyenlőség...hanem – változatlanul – a kijárási módzatainak fenntartása ilyen vagy olyan jelszavak és jelképek alatt.* Mint Kerék-Bárczy Szabolcs, az első Orbán kormány Los Angelesbe kinevezett főkonzula, és mérsékelt konzervatív nézeteiről ismert elemző nemrég megjegyezte: *„Magyarországon ma a félelemé (és a gyűlöleté) a tér. Félnék az emberek minden olyan helyen, ahol az államnak bármilyen befolyása van.,* (Ott is félnie kell az embereknek, ahol az államnak nincs befolyása – Kerék-Bárczyt, október 5-én egy villamoson verte meg egy ismeretlen tettes politikai nézetei miatt). Magyarországon, a polgári és emberi jogokat sorozatosan veszélyezteti, korlátozza a jelenlegi magyar kormány, amely az EU egyik tagállamának kormánya. Az Orbán kormány magatartásával szemben tanúsított toleráns magatartás az összes többi tagállam számára veszélyt jelent, mivel azt jelzi, hogy szabad a pálya az autokrácia felé.

- i. Magyarországon a polgári és emberi jogok elleni szembefordulásnak, alapjait az Orbán kormány Nemzeti Együttműködési Nyilatkozatában találhatjuk meg. A Nemzeti Együttműködési Nyilatkozatot, amelyet ma minden kormányhivatal, minden állami épület falára kötelező kitűzni minden magyar állampolgár számára követendő. Aki ezzel a nyilatkozattal szembefordul arra a kiközösítés különféle módszereit alkalmazzák. Mint ahogy már korábban idéztük e téma legismertebb szakértőjét, *Az együttműködés ideológia (harmony ideology) a legalattomosabb rendszere a demokrácia megszüntetésének ...ez az ideológia legszélsőségesebb változatában, az embereket egy fantáziavilágba zárja, ahol a valóságtól megfosztva kénytelenek tölteni életüket.*”
- ii. A parlamentáris demokráciák nem kötik az emberi jogok védelmét bármiféle előzetes kondíciókhoz vagy feltételekhez. Az ENSZ Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában ezt az elvet már 1947-ben rögzítették. 2011 tavaszáig a Magyarországon addig hatályban lévő alkotmány az emberi jogokat abszolútnak tekintette, amelyek természetből fogva minden magyarországi lakost, vagy honpolgárt megilletnek. A 2011 tavaszán bevezetett új magyar alkotmány szembefordul ezzel a nemzetközi gyakorlattal, viszonylagossá teszi, bizonyos feltételekhez köti a civil és emberi jogok biztosítását. Mindenekelőtt az ún. szociális jogok területén csak akkor teszi az állam köteletségévé az alkotmányos jogok biztosítását, ha a honpolgárok teljesítenek bizonyos, a törvény vagy a hatóság által majd megállapítandó, ellenszolgáltatásnak tekinthető kötelezettségeket.
- iii. Az önkényuralmi működés tipikus tünete a politikai ellenfél kriminalizálása: a büntetőjog politikai célra való alkalmazása. Ma Magyarországon ez folyik. Az uralkodó párt, politikai ellenfeleit bilincsbe verve, az Oroszországból már jól ismert módszerekkel üldözi. A FIDESZ egykori tagjából Főügyésszé előléptetett Polt Péter személyes

kérésére, visszavontatták a volt miniszterelnök, Gyurcsány Ferenc mentelmi jogait, és pert indítottak ellene. Az ügyészség vádat emelt a konzervatív párt-elnök, Dávid Ibolya ellen és több korábbi liberális politikust, köztisztviselőt meggyanúsított – pl. Mesterházy Ernőt, vagy nem rég, Gyekiczky András, Demszky Gábor kabinetfőnökét. Sok esetben, a gyanúsítottakat, tárgyalás nélkül, hosszas időre börtönben tartják, vagy bilincsbe verve masíroztatják a TV kamerák elé – lásd pl az előző kormány titok miniszterének, Szilvássy Györgynek 2011 júliusi bilincsbe vert mutogatását. Ezek, és az ellenzéki pártok prominenseinek folyamatos fenyegetése, mind a régi kommunista időkre emlékeztetnek, és harsányan bizonyítják a politikai ellenfelek jogainak sárbatiprását, megerősökölését. A hatalommal szembeni politizálás Magyarországon, az Európai Unió egyik tagállamában, ma egy veszélyes foglalkozás. A parlamenti többséggel bíró Orbán kormány folyamatosan visszamenőleges törvénytervezetekkel fenyegeti elődjeit, kilátásba helyezve azt, hogy bármikor büntethetővé tudja tenni azt, amit egykor megengedett vagy védett a törvény. A pályáját egykor a kommunista katonai ügyészségen kezdő jelenlegi kormánypárttag, Budai Gyula feljelentései akadálytalanul haladnak az ügyészség folyosóin, s jutnak át a bírósági szakaszba. Az elsámoltatási kormánybiztos tevékenysége és a vele szemben támasztott politikai elvárások nem egy bejáratos demokrácia államigazgatási ellenőrzésének kulturált, technokrata mintáját, hanem sokkal inkább az inkvizíció módszertanát követik. A módszeresen gyanúba kevert emberek bírói ítélet nélkül is tönkretelhetőek, erkölcsi és szakmai tőkélük amortizálható.

- iv. Magyarországon az Orbán-kormány minden állami befolyás alatt álló intézményben, a médiában, a tudomány, a kulturális élet, az alternatív szubkultúrák területein mélyreható és erőszakos politikai-ideológiai tisztogatást hajt végre. A rendszer vezetői masszív és goromba propagandakampányt indítottak a magyar határon belül vagy kívül tevékenykedő, és a kormányzó párttal ellentétes nézeteket valló értelmiségiek ellen. Idéznénk a korábbi kormány liberális oktatásügyi miniszterét, „*A filozófusokkal szembeni fellépés (Heller Ágnes, Vajda Mihály, Radnóti Sándor) már egy kriminalizáló felülről engedélyezett vagy vezényelt hecckampány keretében történik. Az akció koncepciójás jellegét a mintaválasztás technikája igazolja: csak liberális vagy annak vélt filozófusok ellen irányul, s a tudományos élet más, hasonló rendszerben támogatott szférái kiesnek a „leleplezés” hatóköréből. Hasonló a kortárs képzőművészek elleni – a felsőoktatási PPP-s beruházásokat vizsgáló eljárás keretében zajló – akció is. Csak míg az előbbinél a „liberális” a virtuális lincsré hívó szó, addig az utóbbinál a „nonfiguratív” (lásd a Rajk László veszprémi '56-os emlékművének eltávolítása és megsemmisítését, s az ezt kísérő koncepciójás rendőri eljárást). (Magyar Bálint, *A visszautasíthatatlan kétharmados ajánlat*, Népszabadság. 2011. március 12.)*
- v. A kritikai attitűd elfojtásának eszköze az egzisztenciális kiszolgáltatottságra építő megfélemlítés. Idéznénk újfent Magyar Bálint elemzéséből: *Ma már van mit veszíteni: egyik pillanatról a másikra nagyon sokan kerülhetnek teljesen kilátástalan helyzetbe. Egy állás vagy éppen az állami, önkormányzati megrendelések elvesztése az addig stabil egzisztenciát vagy prosperáló vállalkozást egy pillanat alatt tönkre tudja tenni. S egy olyan társadalomban, melyben az állam (ideértve a zömében fideszes önkormányzatokat is) ellenőrizte pozíciók és megrendelések abnormálisan számosak, ez szinte korlátlan*

lehetőséget ad a kormányzat kezébe, hogy eszközeivel saját hatalmi céljait kövesse. (Magyar Bálint, *ibid.*.)

- vi. A polgári és emberi jogok leszűkítése egy további lendületet kapott 2011. nyarán, amikor a kormány módosította a büntetőeljárással kapcsolatos törvényeket. A kormány meghosszabbította a bírói ítélet nélküli fogvatartás időtartamát, lehetővé tette a fogvatartottak védőjük jelenléte nélküli vallatását. Valamint, ahogy már korábban említettük, arra is felhatalmazta a hatalomnak alárendelt ügyészséget, hogy válogathasson melyik, neki tetsző bíróságnál tárgyalják az ügyét. Ezekkel a lépésekkel a magyar kormány nemcsak a megvádolt emberek jogait, hanem a pártatlan igazságszolgáltatást is felszámolta. A független igazságszolgáltatás elleni gőzhenger könyörtelenül halad az úton és mindent maga alá temet.
- vii. A magyar kormány, a kormánysajtó, a kormányt támogató oligarchiák által birtokolt kereskedelmi médiumokon keresztül és az adófizetők drága pénzén szerződött hazai és külföldi PR cégek közreműködésével támadja mindazokat, akik a hazai vagy külföldi közvélemény előtt felemelik a szavukat az Orbán-kormány antidemokratikus módszerei ellen. Olyan köztiszteletet élvező, és a kommunizmus elleni küzdelemben hősies szerepet játszó embereket gyaláznak, mint a cseh köztársasági elnököt, Václav Havelt, az EBESZ volt sajtóbiztosát, Haraszi Miklóst, a Columbia Egyetem kitüntetett professzorát, Deák Istvánt, vagy a kitüntetett osztrák újságíró, Lendvai Pált, akiknek egyedüli bűnük, hogy nem ugyanazon a szemüvegen át nézik a világot, mint a jelenlegi Magyar miniszterelnök. A jelenlegi magyar kormány kritikusait különféle mondvacsínált, hazug módszerekkel próbálják lejáratni, szavahihetőségüket megkérdőjelezni, morálisan, erkölcsileg lejáratni. Ez is egy, a hatalom által alkalmazott módszere a politikai versenytársak polgári és emberi jogainak korlátozásának.
- viii. A fent említett technikákat az Orbán kormány a határon túli kritikusainak esetében is rendkívül jól összehangolva alkalmazza. Orbánék külföldön, elsősorban nemzetközileg szerződött PR cégeken keresztül, illetve az emigráns szervezetek véleményformáló vezetőin keresztül próbálják megfélemlíteni, ellehetetleníteni kritikusaikat. Jó példa erre, a **Kanadai Magyar Demokratikus Charta** vezetői ellen idén szeptemberben elindított lejáratási kampány, melyet a *Kanadai Magyar Élet*, a és a montreáli *Magyar Krónika*, illetve a montreáli katolikus egyház plébánosán, a Montreáli Magyar Bizottság Alelnökén keresztül próbáltak érvényesíteni (A montreáli katolikus egyház plébánosa, Androvich Tamás, két kanadai emigráns lapban azt állította, hogy mindazok, akik a Kanadai-Magyar Demokratikus Chartában tevékenykednek, *“valóban bomlasztó és ördögi (tevékenységet folytatnak) , hiszen befészkelődnek magyar színekben, és belülről rombolnak... olyan erőket szolgálnak akik több mint 40 évig sárba tiporták a magyar demokráciát és a magyar nép jogait, és akik a magyar hazában még mindig keresztény, magyar és élet ellenes politikájukat folytatják és próbálják érvénybe jutatni”*. (Androvich Tamás, Montreáli Krónika, 2011. szeptember 22) A **Kanadai Magyar Demokratikus Charta** folyamatosan a közvélemény elé óhajtja tární ezeket a súlyos, az emberek méltóságát és polgári jogait sértő tevékenységeket és hadat üzen a szólás szabadságát korlátozó hatalmi játszárknak.
- ix. A 2010-es választás győztese, a FIDESZ-KDNP megtehetette volna, hogy biztosítja a volt kommunista rendszer politikai rendőrségi iratainak nyilvánosságát, de ennek pont az

ellenkezőjét teszi. Menesztette az e célra létrehozott Kenedi-Bizottságot és az új igazságügyi államtitkár azt nyilatkozta, hogy „*mindenki hazaviheti a rá vonatkozó eredeti iratokat*”. Ez a döntés példa nélküli a volt kommunista országok esetében, és azt sugallja, hogy a kormány szeretné futni hagyni mindazokat az egykori kommunista pártot szolgáló besúgókat, akik jelenleg saját pártjukon belül találhatóak, hogy korábbi hovatartozásukkal még véletlenül se okozhassanak a kormány-pártnak több kellemetlenséget. Ez is arra utal, hogy hogyan lehet előkészíteni az utat a politikai érdekek alapján eddig talán még nem szelektált, egyebek közt mágnesszalagon tárolt információk „véletlenszerű” megsemmisítéséhez. Kelet-Európában egyedülálló ahogy a politikai zsarolásnak ez a rendszere tovább él. Sőt újabb és újabb ürügyekkel terjesztik ki az állami adatgyűjtés lehetőségét az állampolgárok különböző csoportjaira. Az ilyen lépések kivétel nélkül a kormányzat állampolgárokkal szembeni ellenőrzési-zsarolási potenciálját növelik.

6. A közzolgálati szféra politikai függetlenségének felszámolása

- i. A parlamenti demokráciák egyik alapértéke a közzolgálat párt-politikai függetlenségének biztosítása. A fejlett demokráciák ezt az alapelvet évszázadok során tökéletesítették, fejlesztették. Az Orbán-kormány egy egyéni képviselői javaslattal, jóformán vita nélkül dobta a szemébe azt, amit az Európai Unió tagállamai kivétel nélkül alkalmaznak. Ennek a felelőtlen törvénynek köszönhetően ma Magyarországon a köztisztviselőket és közalkalmazottakat indoklás és kártérítés nélkül, azonnali hatállyal ki lehet rúgni az állásukból. Az új tisztviselőket pedig szakirányú végzettség, szakvizsga nélkül lehet alkalmazni. Itt jóval több sérül, mint az érintettek emberek jogai. Sérül az országos, és önkormányzati hivatalok szak- és jogszerű működtetése, mivel a bármikor utcára tehető alkalmazottak mostantól nem a szolgáltatói állam követelményeinek, hanem a hatalmi, párt-politika elvárások mindenek feletti teljesítésére ügyelnek.

7. A kormányzati döntéshozás, jogalkotás átláthatóságának korlátozása

- i. Ellentétben a nyugati demokráciák és a korábbi magyar kormányok gyakorlatával, az Orbán-kormány üléseiről nem készítenek hangfelvételt vagy részletes jegyzőkönyvet, a kormányülések titkosak, ellenőrizhetetlenek a jelen és az utókor számára.
- ii. 2010. közepe óta az Orbán-kormány jórészt önkényes, autokratikus módon működteti a törvényhozást. Menetrendszerűen szegi meg a jogalkotásról szóló törvény előírásait, amelyek a parlamenti törvény-előkészítés és- elfogadás normáit rögzítik (szakmai konzultációk, nyilvánossági előírások, a tervezetek minisztériumi honlapokon való közzététele nélkül stb.). Mindezeket negligálják, vagy eljárási trükkökkel játsszák ki: az új törvényeket kormányzati helyett, egyéni képviselői előterjesztések nyomán fogadtatják el az általuk birtokolt parlamenti többséggel. Az egyéni képviselői indítványokkal való kormányzást azért alkalmazza a kormánypárt, mert így nincs törvényi kötelezettsége az érdekképviselőkkel való konzultációra. Az új jogszabályok nyolcvan százalékát (az eddigi nyolc alkotmánymódosításból hetet így nyomtak át a parlamentben). Az új törvények rendre sértették a korábbi magyar alkotmányt. A félig

lábhoz parancsolt Alkotmánybíróság e kártékony, becstelen folyamat elején, az egyik ilyen kezdeményezést elmarasztalta. Mint azt már a fentiekben bizonyítottuk, ennek a lépésnek köszönhetően, a kormánytöbbség a Parlamentben azonnal megfosztotta az Alkotmánybíróságot ettől a hatalmától, és teletömte a Bíróságot a kormánypárt hűségese katonáival, hogy hasonló pimaszság még egyszer elő se fordulhasson. Most már nem is fog.

8. A demokratikus választási rendszer alapjainak szétverése.

- i. Az Orbán--kormány az ellenzéki pártok véleményét megkerülve egyéni képviselői kezdeményezéssel 2010 második felében feloszlatta az Országos Választási Bizottságot, mely 21 év óta, nemzetközi megfigyelők rendszeres elismerése mellett felügyelte a magyar parlamenti választások rendjét, tisztaságát. Nem kétséges, hogy a 2010-es választások előtt néhány hónappal és négyéves mandátummal megválasztott OVB-t éppen a szakmailag megalapozott, politikailag elfogulatlan döntései miatt váltotta le a kormánypárt által vezérelt parlament.
- ii. Kevesen vitatják a magyar választási és képviseleti rendszer reformjának szükségességét. Talán az egyik legsürgősebb feladat az lenne, hogy véget vessenek a pártfinanszírozási rendszernek, amely a politikai korrupció melegágya Magyarországon. Miután felszámolta az Országos Választási Bizottságot, az Orbán kormány 2011 nyarán nekilátott az új választójogi törvény előkészítésének. A 2010-es önkormányzati választási törvény módosításából már kiolvasható volt a megoldás technikája: az aránytalanság fenntartása, esetleg fokozása. Az új országos választási rendszer alapelemeit a kormánypárt egyik európai parlamenti képviselője, Orbán egyik legrégebbi harcostársa, Áder János, ismertette a párttagokkal a párt 2011. júliusi kongresszusán. Az első változat arról tanúskodik, hogy a pártfinanszírozási anomáliákkal szemben semmit sem óhajt változtatni a kormány. A törvénytervezet elsősorban a jelenlegi hatalom elmozdíthatatlanságát szolgálja.
- iii. Mielőtt hatalomba került volna, Orbán Viktor pártja minden ilyen erőfeszítést megvétózott. 2009-ben például, a 200 fős parlament létrehozására irányuló választójogi törvényjavaslat egyik verzióját sem volt hajlandó támogatni, mert azok a létszámcsökkentést az arányosság növelése mellett kívánták biztosítani. Az Áder által előterjesztett törvénytervezet nem csökkentené, hanem a legerősebb párt előnyére növelné a jelenlegi aránytalanságokat. Nézzük, hogy miről is van szó: 2010-ben az országos választásokon a FIDESZ-KDNP a voksok 52 százalékát kapta, s ezzel megszerezte a mandátumok csaknem 68 százalékát, míg az MSZP-nek a 19,3 százalékos szavazati támogatottság a képviselői helyek csupán 15 százalékát biztosította. A kormánypárt 2011. júliusi kongresszusán elfogadott javaslat szerint a kormányoldal ugyanennyi szavazattal a képviselői helyek 75%-át kapná, míg a szocialisták – a kompenzációs mandátumok megszüntetése miatt a 10% százalékot sem érnék el a Parlamentben. Röviden, a kormánypárt, az amúgy is a győzteshez húzó magyar választási rendszert a jelenleginél is aránytalanabbá tenné.
- iv. A magyar parlamenti képviselők számának 200 főre való csökkentése mellett az egyéni mandátumok egyfordulós, relatív többséggel történő megszerzése a viszonylag

legerősebb pártnak fog kedvezni. A bipoláris politikai szerkezet átalakulása--amit egy 15-20 százalékos körüli szélsőjobb oldali párt megjelenése és az elmúlt évtizedben amortizálódott bal-középpel való összefogás lehetetlensége is jelent--szerkezetileg és értékrendileg zárja ki a Fidessel szembeni szavazatok összeadódásának lehetőségét. Hiába változna a választói akarat, a kormánypárt által előkészített választójogi törvény – domináns politikai helyzetéből adódóan – jelentős népszerűségvesztés esetén is hatalmon tarthatja a Fideszt, amennyiben az ellenzéki erők képtelenek összefogni, egy táborba tömörülni.

- v. Az Orbán kormány talán a legvitatottabb és a képviselői demokrácia elvével legellentétebb választójogi törvénymódosítása a szavazati jog biztosítása azoknak a magyar nemzetiségű embereknek számára, akik külföldön élnek, és nem magyarországi származásúak. Köztudott, hogy Orbán pártja már több mint egy évtizede azon fáradozik, hogy kizárólagos és megkérdőjelezhetetlen támogatottságot szerezzen magának a határon túli magyarok körében. Ez a stratégia, melyben nincs semmi megvetendő, és a reálpolitika része, nagyrészt bevált. Magyarország többi politikai pártja viszonylag kevés időt fordított a Magyar diaszpóra támogatásának megszerzésére. Ez a figyelmetlenség, közömbösség is meghozta a saját keserű gyümölcsét. A FIDESZ most viszont gátlástalanul kamatoztatni óhajtja a határon túli magyarok körében elért sikereit. Elfogadhatatlan, hogy olyan emberek döntsék el Magyarország sorsát a szavazófülkékben, akiknek emocionális szólásokon kívül semmiféle szolgáltatási felelősséggel nem tartozik a kormány. Elfogadhatatlan, hogy olyan emberek döntsék el Magyarország sorsát, akik nem életvitelszerűen tartózkodnak Magyarországon és képtelenek követni a magyar közéletben zajló vitákat, képtelenek átérezni, tapasztalni a kormány döntéseinek következményeit. Elfogadhatatlan, hogy olyan emberek döntsék el a hazai állampolgárok sorsát, akik, a határon belül élő magyartrokkal ellentétben, mentesítve vannak adóbevallás terhe alól Magyarországon. Az amerikai nép függetlenségi harcának alaptézise az volt, és ezt világszerte is követik, hogy nem jár képviselő olyanoknak, akiketv nem kötelez az ország adótörvénye, illetve nem fizetnek adót Amerikában. Az Orbán kormány új választójogi törvényjavaslata, ezzel a nemzetközileg elfogadott elvvel menetel szemben.

9. A sajtószabadság, a szólásszabadság korlátozása

A szólás és a sajtó szabadságát Magyarországon négy irányból korlátozza a hatalom. A nemzetközi tudósítások viszont rendre csak az egyik oldalát vizsgálják ennek a korlátozásnak, és azt is viszonylag felületesen. Szinte az összes tudósítás az Orbán kormány 2010-ben létrehozott Médiatörvényében, a média szabályozásának új rendszerében látja a sajtószabadsággal kapcsolatos magyarországi gondokat. A **Kanadai-Magyar Demokratikus Charta** az alábbiakban egy tényekkel alátámasztott, és összetett képet óhajt nyújtani erről a sajnálatos helyzetről.

- i. Magyarországon az ország kereskedelmi médiumainak túlnyomó többsége már évek óta négy üzleti „család”, vagy oligarchia zsebében van. E négy tulajdonosi család egyben a FIDESZ legnagyobb pénzügyi támogatója is, elkötelezett, megkérdőjelezhetetlen hívei a miniszterelnöknek. A tulajdonosi kör legfontosabb személyei név szerint alfabetikus

sorrendben: Fonyó Károly, Liskay Gábor, Nobilis Kristóf, Nyerges Zsolt, Simicska Lajos, Spéder Zoltán, Széles Gábor, Töröcskei István és Vitézy Tamás. Mielőtt Orbán miniszteri posztot adott neki, tagja volt ennek a tulajdonosi körnek Fellegi Tamás is. Továbbá Stumpf István is, aki, mint azt már korábban jeleztük alkotmánybíróági kinevezést kapott köszönetként az évtizedeken át tanúsított politikai szolgálataért. A fent említett körnek további tagjai is vannak, akár csendestársként vagy mint láthatatlan befektetők. A teljes lista összeállítását hátráltatja a pártfinanszírozás és az úgy nevezet „corporate governance” átláthatatlanságának magyarországi léte. A közügyekkel foglalkozó, és magántulajdonban lévő **nyomtatott sajtópiac** jóformán 90 százaléka ennek a 4, Orbán mellett elkötelezett üzleti családnak a kezében van Magyarországon. 2011 júniusában e körhöz, pontosan a FIDESZ egykori gazdasági igazgatójának köréhez (Fonyó Károly) került az ország legnagyobb példányszámban kiadott, és egyben ingyenes napilapja, a *Metropolisz*. A *Metropolisz* példányszáma kétszer akkora mint az összes országos napilap egésze. Független elemzők szerint (lásd: Csörgő László, www.tenyezo.hu, 2011 június 9) a *Metropolisz* olvasóinak 80%-a nem olvas más ujságot mint ezt az egy lapot. A pro-FIDESZ oligarchia zsebében van a *Magyar Nemzet* (az eddig független Magyar igazságszolgáltatás ezt a lapot büntette meg legtöbbször a sorozatosan elkövetett hazudozásért, rágalmazásért). A fent említett „családi” körhöz tartozik a *Magyar Hírlap*, *Napi Gazdaság*, *Helyi Théma*, *Heti Válasz*, *Demokrata* és több tucat bulvárlap, vagy vidéki lap is. A **kereskedelmi rádió-piacon**, e körhöz tartozik az ország vezető hír rádiója, az *Info Rádió*, és több olyan vezető szórakoztató csatornák, mint a *Class FM*, vagy a *Lánchíd Rádió*. A **kereskedelmi televízió picon** is piacvezető a négy „család”. Övék az ország két legnagyobb hír TV állomása, a *HírTV*, és az *EchoTV*, de jelentős részesedésük van az ország legnagyobb kereskedelmi szórakoztató csatornájában, az *RTL Klub*-ban. Ugyanez az üzleti kör dominál az **on-line médiapiacon** is. Övék a legnagyobb hírportál, az *index.hu* és olyan befolyásos portálok mint a *portfolio.hu*, vagy az *inforadio.hu*. E négy „család” egyik tagja birtokolja az ország legnagyobb hirdetés és **mediavásárló** vállalkozását, a *Mahir*-t (A Mahirt Orbán régi, közeli barátja, saját pénzügyi portfóliójának menedzsere, Simicska Lajos vezeti) A fent említett orgánumok szolgáltatják a magánkézben lévő közéleti kommunikációs tartalom közel 90%-át Magyarországon, és mindazt olyan szintű egyoldalúsággal teszik, amely világszerte is ritkaság. Európában, Észak Amerikában, ha a piac 40 százalékát négy szereplő birtokolja, azt veszélyes üzleti koncentrációnak tartják, és lépéseket kezdeményeznek a verseny helyreállítására. Európai vagy észak amerikai szinten példátlan ez az egy párt mellett elkötelezett tulajdonosi koncentráció. A magyarországi tulajdonosi koncentrációt az teszi leginkább károsná, hogy a tulajdonosok olyan szinten kiiktatták a vitát, a tárgyilagosságot, a többszínűséget, a kormány tevékenységeivel kapcsolatos kritikus szemléletet, az általuk birtokolt médiumokból, hogy az már szégyenletes. A négy üzleti család által szorgalmazott egyoldalúság európai vagy északamerikai összehasonlításban példátlan és olyan, mint egy nyílt seb az európai politikai kultúra testén. Az újonnan felállított, a kormánypárt tagjaiból verbuvált Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság teljesen figyelmen kívül hagyja az ilyenfajta, társadalmilag kártékony, politikailag irányított médiatulajdonosi koncentrációt. A kommunikációs verseny, a szólásszabadság ilyenfajta megerősökölése már évek óta

elkerüli az Európai Unió radarját. Ez a tény nem maradhat közömbös az Európai Unió számára, hisz teljesen ellentétes az Unió hivatalos media irányelveivel.

- ii. A közmédiaumokban a helyzet a fentieknél sokkal sötétebb. Itt nem koncentrációról hanem monopóliumról kell beszélni – és az objektív, kiegyensúlyozott közéleti tájékoztatásnak már teljesen befellegzett. Az átrendeződés már jóval a FIDESZ 2010-es választási győzelme előtt elkezdődött, ugyanis a közmédiaumok vezetői, mint mindenki Magyarországon, teljesen tisztában voltak a 2010-es választáson várható eredményekkel. A tisztogatásokat már jóval a választási kampány előtt kezdték, hogy ezáltal biztosítsák megélhetési helyzetüket. Volt, akinek ez be vált, volt akinek nem. A lényeg az, hogy a kormányzó párt a választási győzelme után azonnal elkezdte maga alá gyúrni a közszolgálati médiaumokat is. Kirúgattott több száz szerkesztőt, műsorvezetőt, riportert és ezek helyére olyan embereket ültetett, akik korábban Orbán pártjának stábjában, propaganda gépezetében, vagy az Orbánhoz közeli oligarchiák valamelyik sajtóorgánumban bizonyították lojalitásukat Orbán pártjához, személyéhez. A magyar közszolgálati médiaumokból kiiktatták a politikai vitaprogramokat, az objektív tájékoztatás mára szinte nyomtalanul eltűnt. A kormánypárttal ellentétes nézetekről nem tudósítanak már a magyar közszolgálati médiaumok, vagy ha igen akkor elképesztően egyoldalú módon. Aki netán merészel hangot adni a kormányzó párttal ellentétes nézeteinek, azt azonnali hatállyal kirúgják az állásából, anyagilag, egzisztenciálisan tönkreteszik. De, hogy minden esetleges és váratlan helyzettel szemben bebiztosítsák magukat, az Orbán kormány a kormánytulajdonban lévő Magyar Távírási Irodát bízta meg azzal, hogy egy új „Hírcentrum” létrehozásával szolgáltatssa a hírtartalmat az összes magyarországi közmédiaumnak. Ma már nincsenek független közszolgálati hírszerkesztőségek, a teljes hírcsomag egy helyről, csomagolva érkezik. Mi több, az MTI tartalomszolgáltatását ingyenessé tették mindenki számára, mind az állami, mind a kereskedelmi szféra számára. Ezzel a lépéssel a kormány gyakorlatilag kiiktatta a hírügynökségi versenyt a hazai piacról. A közmédiaumok ilyen szintű politikai alárendeltsége, lenyúlása, nem csak Magyarország, hanem Európa szégyene is, és teljesen ellentétes a szabad sajtó, a szólásszabadság, a pártatlan közcélú sajtótájékoztatás demokratikus alapelveivel. Mindazok, akik vallják és komolyan veszik a szólásszabadság elvét, nem hagyhatják szó nélkül azt, hogy ma, Európa szívében, az Orbán kormány sorozatos erőszakot követ el a szólás szabadsága, a sajtó szabadsága ellen.
- iii. A sajtószabadság visszaszorításának, megfojtásának harmadik dimenziója már nem a tulajdonosi formák következménye. Ez a harmadik dimenzió a média szabályozás területét érinti. A magyar sajtó függetlenségének, a kritikus, a szabad sajtó elnémitésének harmadik lépcsőfoka a 2010-ben előterjesztett médiatörvény volt. Mint legtöbb törvény-tervezetét, az uralkodó párt ezt is egyéni, kormánypárti képviselői előterjesztéssel--Rogán Antal előterjesztéseként--vitte a parlament elé. Ezzel a lépéssel az Orbán kormány megkerülte a társadalmi párbeszéd és egyeztetés követelményeit. A törvény létrehozott egy új, a sajtót felügyelő testületet, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsát. A tanács tagjai -valamint elnöke - mind a kormányzó párt tagjaiból állnak, és pozíciójuk alkotmányilag 9 évre biztosított. Egy parlamenti demokráciában példa nélküli, hogy egyetlen párt tagjaiból álló médiahatóság bírál, dönt

és büntet minden médiaügyben – mindezt több mint két ciklusra bebetonozva. A pártkatonákkal feltöltött magyar Médiahatóság a kormány ellen megfogalmazott vélemény nyilvánításért súlyos büntetéseket róhat ki: a televízió esetében ez elérheti a 700 ezer eurót. Rádióadók, napilapok és internetes portálok esetében a 90 ezer eurót, hetilapok esetében a 37 ezer eurót. Magyar viszonyok között egy ilyen bírság az adott médium létét sodorja veszélybe. Röviden: Az új magyar médiatörvény a nagy elérést biztosító médiumok közül a közmédiumokat a kormány szoros ellenőrzése és irányítása alá vonta, a magánmédiumokat pedig depolitizálja és öncenzúrára készíti. A gumiszabályok alapján hozott szankciókkal ugyanis megfoszthat frekvenciától, kizárhat pályázatokból, gazdasági ellehetetlenülést hozó szankciókkal sújthat. A médiatörvényen kívüli egyéb eszközeivel a hatalom számára nem tetsző médiumoktól „eltanácsolhatja” mind az állami, mind a magánhirdetőket, s így gazdaságának tűnő eszközökkel iktathatja ki a renitens médiumokat a piacról. Mint ahogy azt korábban Dr Kornai János, a Harvardi egyetem professzora is megállapította: *A média új szabályozása--a médiahatóság újjászervezése és a médiatörvény--olyan mértékű központosítást hoz létre a közszolgálati hírközlés és a politikai töltésű kommunikáció világában, amely csak a kommunista diktatúra propagandagépezetéhez hasonlítható*”. Amikor a média szabályozásáról beszélünk, érdemes kiemelni az Orbán kormány média-törvényével kapcsolatos véleményét a bécsi székhelyű Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet-nek (EBESZ) is. Az EBESZ-t az észak atlanti szövetség, és többek közt a kanadai kormány támogatásával hozták létre, tehát nem lehet rájuk is azt mondani, hogy a baloldal szócsöve és a kommunista diktatúra visszaállítását szorgalmazza. Az EBESZ több alkalommal figyelmeztette a magyar kormányt arra, hogy a média szabadsága minden demokratikus társadalom része, illetve arra, hogy az új magyar törvény veszélyezteti a sajtó szabadságát. Az EBESZ sajtószabadság-képviselője szerint az új magyar médiaszabályozással kapcsolatban különösen problematikus az, hogy az új Médiahatóság kizárólag olyan tagokból áll, *"akiket a kormány támogat"*; A szóvivő szerint a magyar törvény, az EBESZ hivatalos javaslatait figyelmen kívül hagyta, és sérti az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet által megfogalmazott vállalásokat. Az EBESZ szerint *"Az EU-ban nincs olyan médiahatóság, amely a nyomtatott és az online médiumok tartalmát úgy tudná szabályozni, ahogyan azt a magyar törvénytervezet előírja"*. Az, hogy itt nem riogatósról, hanem kemény cenzúráról van szó, mi sem bizonyítja jobban, hogy az új médiahatóság máris lépéseket kezdeményezett a kormánnyal szemben legkritikusabb két sajtóorgánummal szemben. A KlubRádió frekvencia meghosszabbítását ahhoz a feltételhez kötötték, hogy program szerkezetét – közéleti talk-show – zenerádióvá alakítsa át. A Népszava ellen pedig vizsgálatot indított, bírságot helyezett kilátásba a hatóság a törvényelenesnek vélt magatartása miatt.

- iv. A sajtószabadság korlátozásának, a független sajtó ellehetetlenítésének van egy negyedik mechanizmusa is, ha netán az első három eszköz nem hozza meg a várva várt eredményt: nevezetesen a független médiumok kormányzati kritikájának elfojtását. Ez az eszköz az állami vállalatok hirdetéseinek megvonása mind azon sajtó orgánumoktól, melyek nem közvetítenek lelkes és egyoldalú kormánypárti propagandát a közvélemény számára és ne adj Isten, kritikai nézeteknek adnak hangot a kormány magatartásával szemben. Ezzel a módszerrel éhezteszik ki, lehetetlenítik el a Klubrádiót, illetve a Népszavát, az ország két legmarkánsabb független sajtóorgánumát. A kereskedelmi média-piac szereplői számára

ez a fegyver vitathatatlanul elrettentő példával bír. Sokan inkább befogják a szájukat, minthogy tönkre menjenek, elveszítsék befektetéseiket és éhen haljanak.

10. A magántulajdon elleni merénylet, fosztogató állami magatartás

- i. A korábban érvényes alkotmánnyal ellentétben az Orbán-kormány által bevezetett új alkotmány már nem tér ki a magántulajdon védelmére. Utoljára a kommunista diktatúra idején volt hasonló helyzet, mikor az önkényuralom a magántulajdon fölötti rendelkezéssel párosult. A magyar kommunisták menségére szolgált, hogy ők külső hatalmi kényszer és a saját vakhitük parancsára cselekedtek.
- ii. Az Orbán-kormány a magánnyugdíj-pénztárak államosításával egyfajta vagyondézsmát érvényesített. A felhalmozott vagyon költségvetési hiánycéljainak teljesítésére való felhasználásával már a gyakorlatban is kimutatta ideológiai hovatartozását. Ez a lépés nem csak a magántulajdonba vetett hitet, hanem a magyar állam hitelét is kétségbe vonja.
- iii. A nyugdíjpénztárak lenyúlása csak egy, a fosztogató államra utaló magatartásnak. A kormány első nekifutásával, az egykulcsos adó bevezetésével a szegényeket nyúlta le, és a gazdagok számára tett kedvezményeket. Miután ezt megtették, egy második lépéssel tovább károsítják a szegényeket egy európai szinten páratlan szintű fogyasztói adóval. A legújabb lenyúlás, az átlag 200,000 forintot keresőket sújtja.
- iv. Az elmúlt másfél év során, az Orbán kormány különféle módszerekkel fosztogatja a Magyarországon tevékenykedő külföldi kézben lévő vállalatokat az általa kedvelt, és dédelgetett hazai oligarchiákkal szemben. A fosztogatás, a vállalkozói oldalon elsősorban egy kiemelt szűk multinacionális cégesoportot érintett 2010-ben (Külföldi kereskedelmi láncokat, távközlési, energiaszolgáltató vállalatokat). A legújabb lenyúlás különösképpen az Osztrák tulajdonban lévő bankokat sújtja, a devizahitelek védelmének hamis érveire alapozva. Ez ellen az igazságtalan fosztogatás ellen az Osztrák kormány a napokban élesen felemelte a szavát. A hivatalos Magyar állásfoglalás immáron nem annyira trágár mint a korábban idézett mondat Deutsch Tamástól. Orbán államtitkára, Varga Mihály, vállalt vonva csupán ennyit mondott: *„Ha két-három bank eltűnne is a magyar piacról, az még nem volna olyan nagy tragédia. Volt már erre példa”*. (www.hetivalasz.hu, Szept 26). A fosztogató állam-modellnek ez egy jól ismert kommunikációs állásfoglalása. A venezuelai elnök, Chavez-hez illő magatartás. Hogy ez az állásfoglalás összeférhető e a szabad-kereskedelem, és az EU pénzügyi, gazdasági, kereskedelmi irányelveivel azt majd a befektetők és az EU fogja eldönteni.

Zárszó

Vádiratunk adatokkal támasztotta alá Vaclav Havel és társainak állítását, nevezetesen azt, hogy Orbán Viktor kormánya, „...visszaélve a törvényhozási többségével, módszeresen leépíti a demokrácia fék- és ellensúlyrendszerét, eltörli az alkotmányos korlátokat és a kormányzó párt uralma alá hajtja az összes hatalmi ágat, a független intézményeket és a sajtót” Tényekkel bizonyítottuk, a Harvardi egyetem professzorának, Kornai János állítását: *Magyarország az*

1989-1990 és 2010 nyara közötti időszakban demokrácia volt. Most már nem az; a politikai formáció, amelyben élünk, autokrácia”.

Nyomatékosan kijelentjük, és elutasítunk minden olyan kísérletet, amely ezt a vádiratot a magyar nép lejáratásaként láttat, és támad. A vádirat nem Magyarországot, nem a magyar népet, hanem az Orbán-kormányt bírálja, minősíti. Tudatosan, az 1956 októberi szabadságharc 55-ik évfordulójának napján, a magyar nép hősie, a polgári és emberi jogok mellett hozott áldozatvállalásának tiszteletére hozzuk nyilvánosságra. Példát akarunk mutatni mi is, mint elődeink, hogy nem kell tartani az autokratáktól, előbb utóbb az emberek igazságérzete, az egyetemes demokratikus értékekben vetett hite győzedelmeskedni fog minden zsarnokság felett.

Tiltakozó vádiratunk nem csupán Magyarország polgárainak érdekét szolgálja. Mint ahogy azt Havelék tiltakozó nyilatkozata is megállapította: *Az alapjogok megtagadása egy országban minden európai polgárt megaláz. Ha akár egyetlen nemzet bizalma is megrendül az iránt, hogy Európa képes megvédeni a demokráciát, az a „demokrácia deficit” újabb vádjához és végül Európa demokratikus küldetésének globális kétségbevonásához vezet.* Dokumentumunk részletesen és adatokkal bizonyítja, hogy az EU egyik tagállamának kormánya sorozatosan megszegi az EU és a nemzetközileg elismert demokratikus rend játékszabályait, egy többségi diktatúra kialakításával, sorozatosan sárba tiporja a jogállamiságot, az emberi és polgári jogok sokaságát, és gyakran megszegi a szólás és sajtószabadság európai normáit. Mindazok, akik vallják és komolyan veszik a szólásszabadság elvét, nem hagyhatják szó nélkül azt, hogy ma, Európa szívében, az Orbán kormány sorozatos erőszakot követ el a szólás szabadsága, a sajtó szabadsága ellen. Az Orbán kormány magatartásával szemben tanúsított toleráns magatartás az összes többi tagállam számára veszélyt jelent, mivel azt jelzi, hogy szabad a pálya az autokrácia felé. Mint ahogy a magyar igazságszolgáltatás, a bírói kar vezetői, mi is Európa és a világ közvéleménye elé óhajtjuk tárni ezt az elfogadhatatlan magatartást, és arra kérjük Európa és a nemzetközi közvéleményt formáló szervezeteket, hogy ne hagyják szó nélkül, ne tűrjék tovább a magyar emberek polgári és emberi jogainak semmibevételét, emeljék fel a szavukat az ellen a vírus ellen, amely egész Európát és észak-Amerikát is veszélybe sodorhatja.